

Høringsuttalelse – forslag om forbud mot returprovisjon

Det vises til høringsbrev fra 17.08.2022 om forslag om forbud mot returprovisjon.

Forening for finansfag Norges svar knyttes opp til finansfaglige aspekter ved reguleringen.

Konsekvenser for investorbeskyttelse

I høringsdokumentet kapittel 8.1 er det oppgitt forslag til endringer i lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel (vphl). Endringen i vphl § 10-12 første ledd, første punktum setter en grense mellom profesjonelle og ikke-profesjonelle kunder. Denne endringen må vurderes opp mot vphl § 10-6 tredje ledd om profesjonelle kunder som ber om behandling som ikke-profesjonell kunde og vphl § 10-7 andre ledd om en ikke-profesjonell kunde som ber om behandling som profesjonell kunde. Kunder som rent objektivt ifølge vphl kunne klassifiseres som profesjonelle kunder, men som har opplevd behov for sterkere investorbeskyttelse, har til nå kunne søke behandling som ikke-profesjonell uten konsekvenser for kostnadene. Dette forslaget vil bidra til å dreie slike kunder bort fra sterkere investorbeskyttelse på grunn av mindre fleksibilitet til å oppnå bedre priser ved forhandlinger for de fondene de er investert i. På samme måte har kunder som ifølge vphl ikke klassifiseres som profesjonell kunde (men som oppfyller kriteriene til å søke å bli behandlet som profesjonell kunde), til nå ikke behøvd å søke behandling som profesjonell kunde av hensyn til kostnadene. Dette forslaget vil også bidra til å dreie slike kunder bort fra sterkere investorbeskyttelse.

Finansdepartementet argumenterer i kapittel 6.3.1 for at strengere nasjonale regler nettopp har til siktemål å verne om investorbeskyttelsen for ikke-profesjonelle kunder.

Argumentasjon for dette er blant annet at disse kundene i mindre grad har forutsetninger til å sette seg inn i de ulike prismodellene. De har i større grad fått forutsetninger til å sette seg inn i prismodellene for verdipapirforetak som gir investeringsråd i fond etter styrket rapporteringsregulering for nettopp kostnadene. Transparent kostnadsrapportering burde fortsatt styrkes for å gi ikke-profesjonelle kunder forutsetninger til å forstå totalkostnad etter returprovisjon, heller enn å frata ikke-profesjonelle kunder muligheten til returprovisjon.

Konsekvenser for forvaltningskostnader

I høringsdokumentet kapittel 7, fjerde avsnitt, er det antatt at samlede kostnader for kunden blir redusert. Det argumenteres for at returprovisjonen normalt har utgjort et høyere beløp enn den plattformavgiften som distributørene har innført. Jamfør gjeldende regler skal returprovisjonen i utgangspunktet gå direkte til kunden, uavhengig av plattformavgiften som distributørene har innført. Om returprovisjonen fjernes, argumenterer høringsnotatet om at fondsforvalter vil sette ned forvaltningshonorarene som følge av dette. Om fondsforvalter lar hele den da unødvendige returprovisjonen balanseres mot redusert forvaltningshonorar, vil kunden i beste fall få like høy total kostnad.

Høringsnotatet ser dog bort fra de nye, juridiske kostnadene som oppstår ved å opprette flere nye andelsklasser for ulike minstetegninger, istedenfor å ha diskresjonære returprovisjoner for eksisterende andelsklasser. Opprettelse av andelsklasser vil i sin natur gi større administrative kostnader som også vil kunne øke kostnadene for kundene.

Konsekvenser for fri prissetting i fond.

Prinsippet om fri prissetting anses finansfaglig sentralt i fri konkurranse. For de aktørene som opererer transparent i tråd med regulering med hensyn til honorarer for investeringstjenester, forvaltningshonorarer i de fond kunden er investert og returprovisjon fra disse, er det i dag muligheter for fri prissetting innenfor rammene av god transparens. Dersom reguleringen favoriserer faste, stegvise priser med prospektfestede honorarer for andelsklasser uten mulighet for returprovisjon, vil mindre fri prissetting sette fond som struktur mer i uheldig sammenheng med diskresjonær porteføljeforvaltning for kunder med tilstrekkelig kapital.

Oppsummering

Det er i tråd med finansfaglige prinsipper om fri konkurranse å fremme transparens. FFN oppmuntrer derfor Finansdepartementet til dialog over hvordan transparens for aktørenes forretningsmodeller kan styrkes ytterligere fremfor å lede i retning av ytterligere andelsklasser med tilhørende økte kostnader og mindre fri prissetting. Det er også lagt vekt på å sikre god og riktig investorbekyttelse.

Vennlig hilsen
Forening for finansfag Norge

Mette Lindbæk
Adm. direktør